

KLIMAATACTIEPLAN VUB

EEN STAND VAN ZAKEN, GAP-ANALYSE EN PLAN-VAN-AANPAK

Goedgekeurd op directiecommissie 14 november 2022
Management summary, Versie 15 november 2022

VOORAF: KLIMAATDOELSTELING VAN PARIJS

EN EUROPESE VERORDENING 2021/1119

1.1°C, is de temperatuursstijging sinds 1990

1.5°C, is de temperatuursstijging waarbij 5 onherstelbare klimaatveranderingen, ook wel tipping points genoemd, bereikt worden met ongeziene gevolgen

8 keer de jaarlijkse uitstoot, is het globale koolstofbudget dat nog ongeveer over is voor de temperatuursstijging 1.5°C zal bedragen.

Het is nu het moment om de VUB-visie waar te maken, en andere maatregelen op een klimaatwijze manier in de praktijk te brengen. Want de wereld heeft ons nodig.

Informatie op basis van rapporten van het IPCC,
gevalideerd door prof. Wim Thiery.

INHOUD

1. Waarom een Klimaatactieplan?
2. Welk kader hanteren we?
3. Onze impact in 2019 en 2030?
4. Waar brengt het huidige beleid ons?
5. Pistes voor toekomstig beleid
6. Plan-van-aanpak en governance – ter goedkeuring

De ontwikkeling van een klimaatactieplan is SAP-actie 17

1. WAAROM EEN KLIMAATACTIEPLAN?

Waardengedreven:

We walk the talk: voorbeeldrol van universiteit, én zorg voor toekomst van onze studenten.

Katalysator voor stakeholders, bv. leveranciers worden mee klimaatneutraal.

Nationale klimaatplannen zijn niet voldoende; we engageren ons 1,5°C wel te halen (Parijs, en EU Klimaatwet).

Belangrijk criterium in Times Higher Education (THE) Impact Ranking, i.h.b. SDG 13: Climate Action.

Strategisch:

Een realisatie van de beleidstransversaal Duurzaamheid (ASP4) en het Sustainability Action Plan (DC.109/A1/04).

Leidt tot versnelde energiebesparingen en -onafhankelijkheid.

2. WELK KADER HANTEREN WE?

ONZE DOELEN

Science-based targets (sciencebasedtargets.org)
zijn een concrete vertaling van het Verdrag van Parijs voor de VUB (klimaatneutraal in 2050)

Voor scope 1&2

Minimaal **-46,2%** tussen 2019 tot 2030 (of -4,2% per jaar), inclusief groei van VUB

Voor scope 3

Minimaal **-18,4%** tussen 2019 en 2030, inclusief groei van VUB

Stroomopwaarts scope 3
o.a. aankopen en
verbruiksgoederen

Scope 1& 2
o.a. verwarming en
elektriciteit

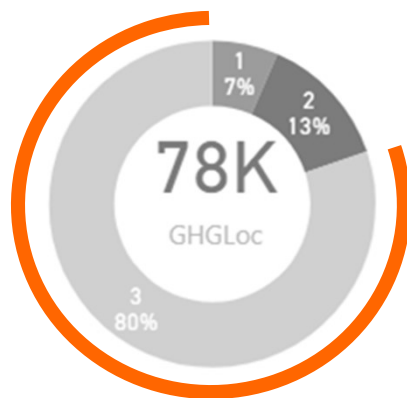
Stroomafwaarts scope 3
o.a. investeringen en pendelen

3. ONZE IMPACT VANDAAG EN MORGEN

3.1. ONZE BASELINE IN 2019

Onze klimaatvoetafdruk bedroeg in 2019 **78.444 ton CO₂eq**

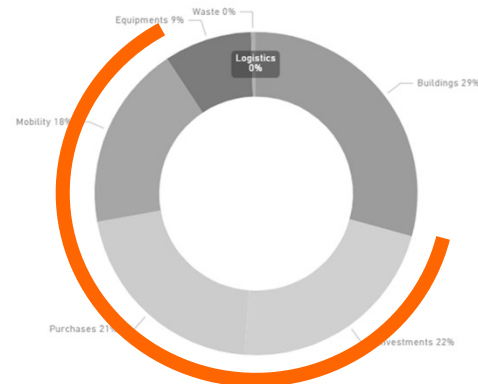
GHG Emission by Scope

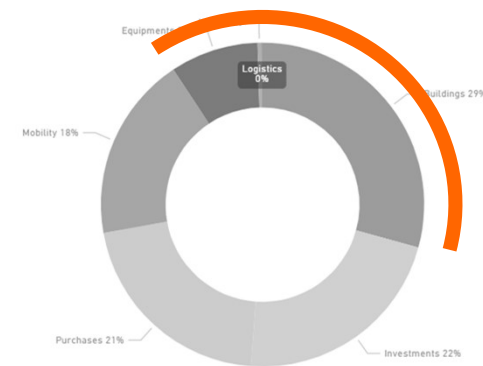
Scope 3 is **80%** van onze klimaatimpact

GHGloc by PURPOSE

- Buildings
- Investments
- Purchases
- Mobility
- Equipments
- Waste
- Logistics

Investerings, aankopen en mobiliteit zijn goed voor **61%**

Uitrusting, afval en gebouwen zijn goed voor **39%**

3. ONZE IMPACT VANDAAG EN MORGEN

3.2. BUSINESS AS USUAL IN 2030

De prognose van een BaU-scenario houdt rekening met de verwachte groei, op basis van huidige trends, van de drivers:

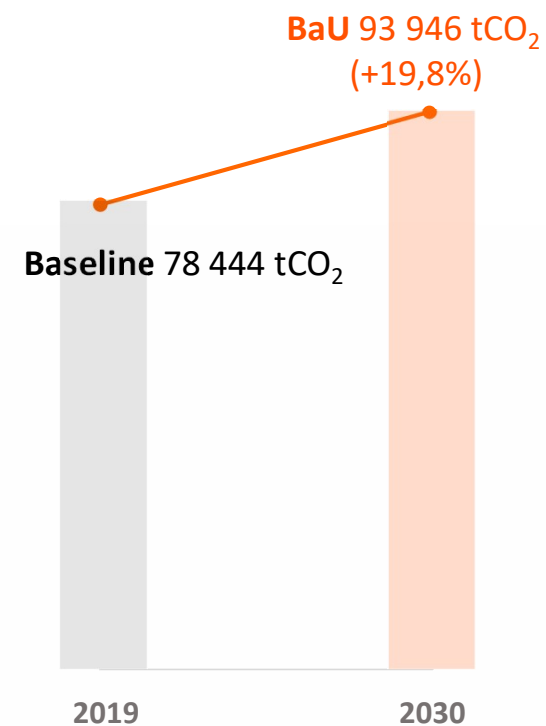
aantal studenten

aantal stafleden

aantal m² (van reële, geplande projecten)

onderzoeksbudget

In ruim 10 jaar zal onze klimaatimpact met **bijna 20%** stijgen, indien we geen maatregelen nemen.

4. WAAR BRENGT HET HUIDIGE VUB-BELEID ONS?

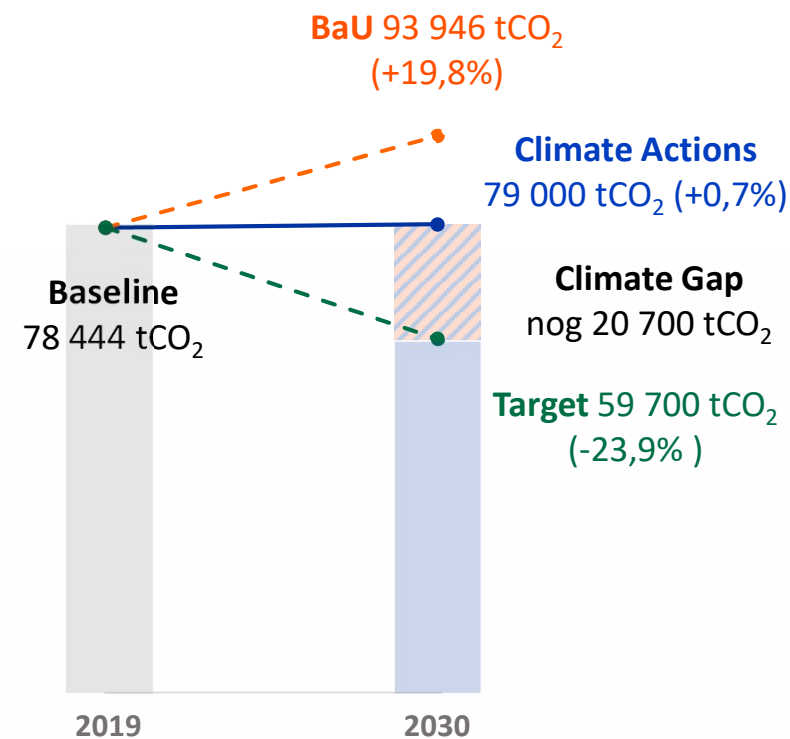
4.1. OVERZICHT GAP-ANALYSE (SCOPE 1, 2 EN 3)

De prognose van een reductie-scenario houdt rekening met de geïdentificeerde **maatregelen (i.e. Climate Actions)** indien:

hoeveelheidsdata beschikbaar,
technische en operationele haalbaar aangetoond,
in beleid of beleid-in-ontwerp (intern en extern bv. BXL LEZ),
afgestemd met budgettaire prioriteiten.

Volgens huidig beleid gaan we onze klimaatimpact **hoogstens stabiliseren**.

De totale Climate Gap in 2030 blijft zo'n 20 700 ton CO₂eq.

4. WAAR BRENGT HET HUIDIGE VUB-BELEID ONS?

4.2. FOCUS GAP-ANALYSE (SCOPE 1 EN 2)

Voor de eigen, directe uitstoot (i.e. scope 1 en 2), is de doelstelling minimaal **-46,2%** (of -4,2% per jaar) t.o.v. 2019, inclusief groei.

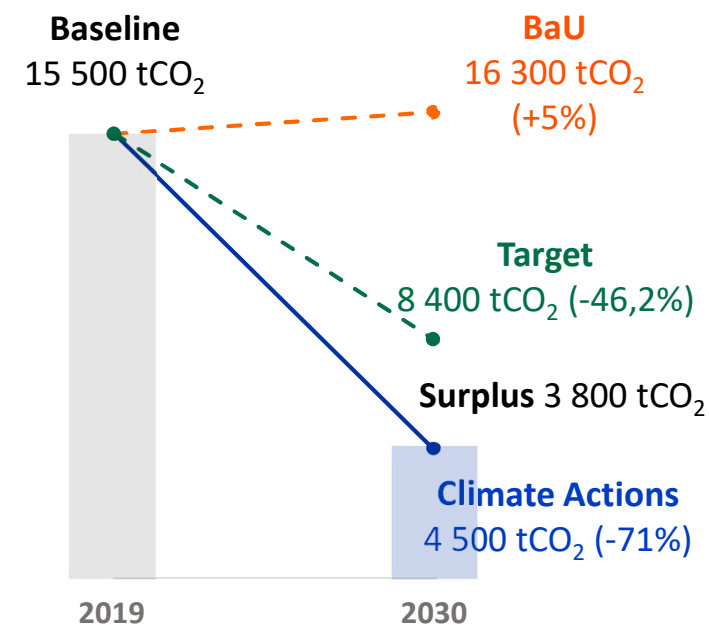
Geïdentificeerde maatregelen:

prioriteitenplanning Infrastructuur

groene stroom (via GVA); eigen opwekking door WKK en PV

Conclusie 1:

De verlaging van de directe uitstoot is haalbaar mits prioritering van deze maatregelen én bijkomende (co)financiering. Een goedgekeurd klimaatplan kan deze middelenwerving versterken.

4. WAAR BRENGT HET HUIDIGE VUB-BELEID ONS?

4.2. FOCUS GAP-ANALYSE (SCOPE 1 EN 2)

Maatregelen (doorgerekend met Brusselse emissiefactoren cfr. PLAGE en EFRO)	Reductie in 2030 tov BAU (in ton CO ₂ eq)
Verdere uitrol PV panelen → 2000 kWp in total tegen 2030	- 498
Monitoring en regeling HVAC (ETT+JETTE) (verwarming, ventilatie en koeling) geeft besparing in gas; elektriciteit en warmte (warmte tot -15% tegen 2030)	- 564
Renovatie van gebouwen → labo's G8-G10 (-1300 MWh gas, -950MWh elektriciteit; Braem (gas: -350MWh) en WVDM (gas: -900MWh)	- 1420
Warmteterugwinning op alle ventilatie	- 977
Overall LED verlichting (ETT: -2500MWh elec. +JETTE -500 MWh elec.)	-1185
Warmtekrachtkoppeling in ETT (=eigen productie elektriciteit, naast warmte)	- 1240
Renovatie van onderstations (ETT&Jette)	- 640
Aankoop van groene stroom (was niet het geval in 2019, sinds 2020 wel weer)	- 4889
Koelgassen: efficiëntere koeling (cfr. BEO-veld Jette, G ETT) en koelmiddel max GWP 550	- 293

4. WAAR BRENGT HET HUIDIGE VUB-BELEID ONS?

4.3. FOCUS GAP-ANALYSE (SCOPE 3)

Voor de indirecte uitstoot (i.e. scope 3), is de doelstelling minimaal **-18,4%** t.o.v. 2019, inclusief groei.

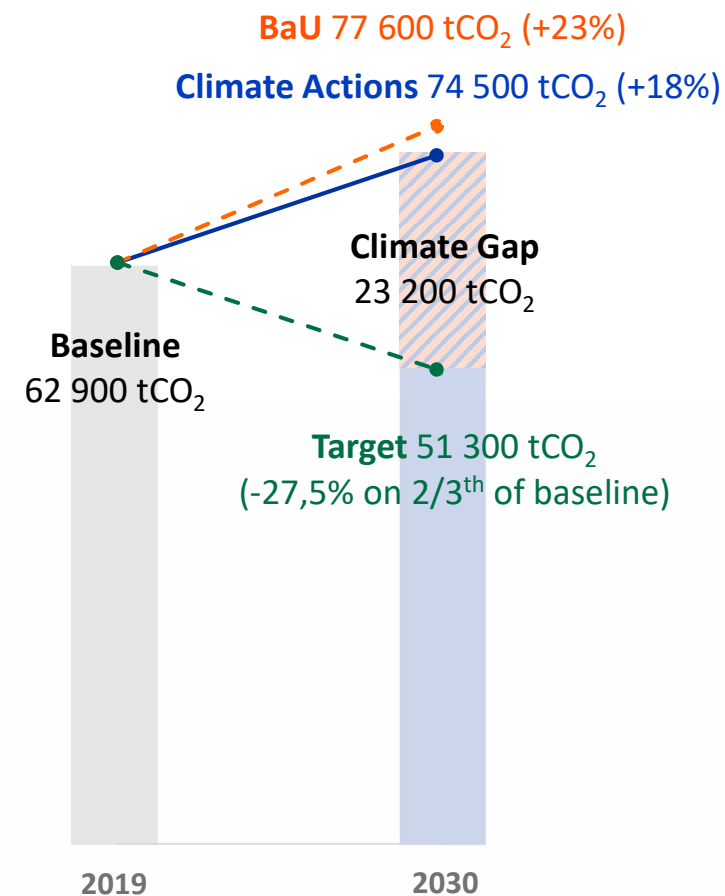
Geïdentificeerde maatregelen:

Beleidsmaatregelen in mobiliteitsplan en travel ABC

Secundaire impact van acties op scope 1 en 2

Conclusie 2:

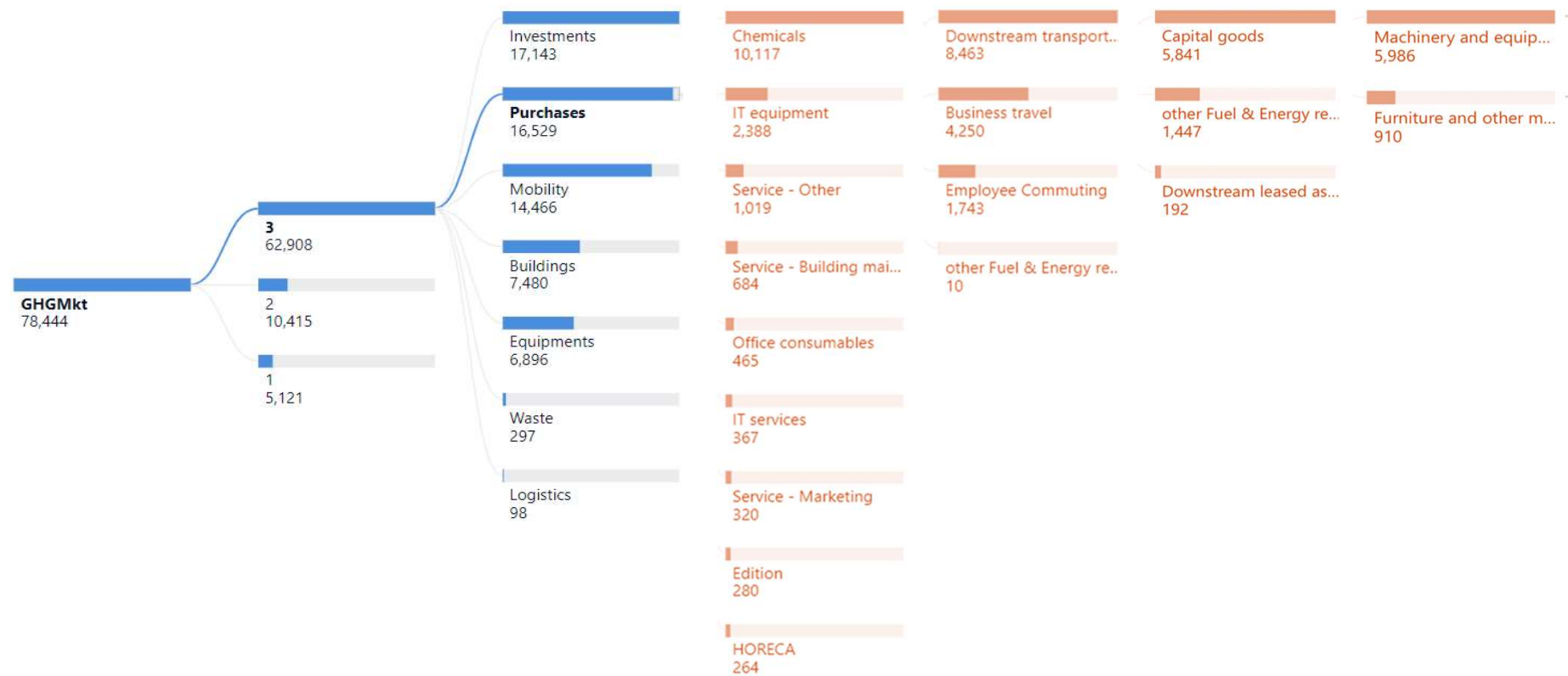
De verlaging van de indirecte uitstoot vraagt nog een veelheid aan bijkomende inspanningen. De carbon footprint maakt de prioriteiten duidelijk en schetst potentieel.

5. PISTES VOOR TOEKOMSTIG BELEID

5.1. OVERZICHT, WAAR VINDEN WE 23.200 tCO₂?

Onze
klimaatimpact:

6. KLIMAAT-PLAN-VAN-AANPAK

6.1. PLAN VAN AANPAK

Aanpak in 3 stappen

1. Uitvoering **eerste reeks maatregelen** door betrokken directies en vice-rectoraten, zo snel mogelijk
2. Ontwerp en analyseren **volgende reeks maatregelen** door betrokken directies en vice-rectoraten
3. Monitoring **voortgang** en impact maatregelen

Dit vergt actie op 2 niveaus

Op planniveau: ontwerpen, monitoring en bijsturing van het plan en de maatregelen daarin.

Op projectniveau: uitrollen van organisatorische en materiële maatregelen.

(details zie volgende slide)

6. KLIMAAT-PLAN-VAN-AANPAK

6.1. PLAN VAN AANPAK (DETAIL)

Aanpak in 3 stappen

1. Uitvoering **eerste reeks maatregelen** door betrokken directies en vice-rectoraten

Timing: zo snel mogelijk, want duidelijke ROI

Hefboom: een klimaatactieplan onderbouwt ook subsidieaanvragen

2. Ontwerp en evalueren **volgende reeks maatregelen** door leden DC en Vicerectoraten

Timing: nu al klimaatimpact in beslissingen en beleidsplannen meenemen

Q2 2023: extra maatregelen op scope 3 geïdentificeerd, doorgerekend en ambities verhoogd waar nodig

Start AJ 2023-24: uitrollen van maatregelen op projectniveau

3. Monitoring **evolutie** en impact maatregelen door betrokken directies en vicerectoraten

Timing: Q2 2023: CF 2022